

DIABEEDI DIAGNOOSIMINE

Koostanud: Urmeli Joost, RN, Msc; Maarja Pae, RN, kliiniline õendus

Diabeedi diagnoosimine põhineb nii sümptomitel, kui ka vere suhkrusisalduse määramisel. Diabeedi diagnoosimiseks võib kasutada ka glükoosi taluvuse testi (1,2).

Glükoosi taluvuse test kujutab endast glükoosivedeliku joomist (3–5 min jooksul) pärast 8–14 tundi kestnud paastu. Veresuhkrut mõõdetakse veeniverest enne glükoosivedeliku joomist ja 2 tundi pärast joomist (1). Glükoosi taluvuse testi ajal ei tohi inimene süüa ega juua ning peab olema puhkeolekus (1,3).

Diabeet diagnoositakse kui (1,2):

- Tühjakõhu veresuhkur on ≥ 7 mmol/l VÕI
- Esinevad diabeedi sümptomid ja juhuslikult mõõdetud veresuhkur on $\geq 11,1$ mmol/l VÕI
- Glükoositaluvuse proovis 2 tundi pärast glükoosivedeliku joomist on veresuhkur $\geq 11,1$ mmol/l VÕI
- Kolme kuu keskmine veresuhkur ehk glükohemoglobiin (HbA1c) on $\geq 6,5\%$

Gestatsioonidiabeedi ehk rasedusaegse diabeedi diagnoosimiseks ei kasutata tühja kõhu- või söömisjärgse veresuhkru väärtusi ega kolme kuu keskmist veresuhkrut. Rasedusaegse diabeedi diagnoosimiseks kasutatakse glükoosi taluvuse testi. Rasedusaegse diabeedi olemasolu hindamiseks mõõdetakse glükoosi taluvuse testi käigus veresuhkrut veeniverest kolm korda (enne glükoosivedeliku joomist ning 1 tund ja 2 tundi pärast joomist) (3).

Rasedusaegne diabeet diagnoositakse, kui glükoosi taluvuse testis on (3):

- Tühjakõhu veresuhkur $> 5,1$ mmol/l VÕI
- Veresuhkur 1 tund pärast glükoosivedeliku joomist $> 10,0$ mmol/l VÕI
- Veresuhkur 2 tund pärast glükoosivedeliku joomist $> 8,5$ mmol/l

ALLIKALOEND

1. Eesti Endokrinoloogide Selts/Eesti Perearstide Selts. 2 tüüpi diabeedi ravijuhend. Eesti: Eesti Endokrinoloogide Selts/Eesti Perearstide Selts; 2008.
2. American Diabetes Association. Standards of Medical Care in Diabetes - 2016. Diabetes Care; 2016;39:S1–112.
3. Vaas P, Rull K, Põllumaa S, Klaar U, Kirss A. Raseduse jälgimise juhend. Eesti Naistearstide Selts; 2011.

www.diabeedispetsialistid.ee